

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 23. aprila 2020*

„Predhodno odločanje – Prosto gibanje delavcev – Člen 45(1) PDEU – Osebni prejemki – Razvrstitev v plačne stopnje – Plačni sistem, ki ugodnost višje plače povezuje z delovno dobo, dopolnjeno pri istem delodajalcu – Omejitev upoštevanja upoštevne pretekle delovne dobe, dopolnjene pri delodajalcu v državi članici, ki ni matična država članica“

V zadevi C-710/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 18. oktobra 2018, ki je na Sodišče prispela 14. novembra 2018, v postopku

WN

proti

Land Niedersachsen,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi P. G. Xuereb, predsednik senata, A. Arabadjiev (poročevalec) in A. Kumin, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih je predložili:

- za WN K. Otte, Rechtsanwalt,
- za Land Niedersachsen J. Rasche, Rechtsanwältin,
- za nemško vlado J. Möller in S. Eisenberg, agenta,
- za Evropsko komisijo M. van Beek in B.-R. Killmann, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 45 PDEU in člena 7(1) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebo WN in Land Niedersachsen (zvezna dežela Spodnja Saška, Nemčija), ker se je za določitev višine plače tožeče stranke iz postopka v glavni stvari upoštevna delovna doba, ki jo je ta dopolnila pri delodajalcu s sedežem v Franciji, upoštevala le delno.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 7(1) Uredbe št. 492/2011 določa:
„1. Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.“
- 4 Člen 1 Direktive 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 368; v nadaljevanju: okvirni sporazum) določa uveljavitev navedenega sporazuma, ki je priloga tej direktivi.
- 5 Določba 3 okvirnega sporazuma, naslovljena „Opredelitve“, določa:
„1. V tem sporazumu izraz ‚delavec, zaposlen za določen čas‘ pomeni osebo, ki ima pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje, sklenjeno neposredno med delodajalcem in delavcem in pri katerem je konec pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja določen z objektivnimi pogoji, kakršni so potek določenega datuma, dokončanje določene naloge ali nastop posebnega dogodka.
2. V tem sporazumu izraz ‚primerljiv delavec, zaposlen za nedoločen čas‘ pomeni osebo, ki ima pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje za nedoločen čas v istem podjetju, opravlja enako ali podobno delo/poklic, pri čemer se upošteva izobrazba/strokovnost. Če v istem podjetju ni primerljivega delavca, zaposlenega za nedoločen čas, se za primerjavo uporabi veljavna kolektivna pogodba ali, če take pogodbe ni, nacionalno zakonodajo, kolektivne pogodbe ali običaji.“
- 6 Določba 4 tega okvirnega sporazuma, naslovljena „Načelo nediskriminacije“, določa:
„1. Delavce, zaposlene za določen čas, se glede pogojev zaposlitve ne sme obravnavati manj ugodno kakor primerljive delavce, zaposlene za nedoločen čas, razen kjer je različno obravnavanje upravičljivo iz objektivnih razlogov.
2. Kjer je to primerno, se uporabi načelo *pro rata temporis*.
3. Način uporabe te določbe opredelijo države članice po posvetovanju s socialnimi partnerji in/ali socialni partnerji, pri čemer upoštevajo evropsko zakonodajo, nacionalno zakonodajo, kolektivne pogodbe in običaje.“

4. Obdobje pridobivanja kvalifikacij z opravljanjem dela, ki se nanašajo na posebne pogoje zaposlovanja, so enake za delavce, zaposlene za določen čas in tudi za nedoločen čas, razen kjer so različne kvalifikacije, pridobljene z opravljanjem dela določeno obdobje, upravičljive iz objektivnih razlogov.“

Nemško pravo

- 7 Člen 12 Tarifvertrag für den öffentlichen Dienst der Länder (kolektivna pogodba za javni sektor v zveznih deželah) v različici, ki izhaja iz kolektivne pogodbe o spremembah št. 7 z dne 9. marca 2013 in se uporablja v sporu o glavni stvari (v nadaljevanju: TV-L), naslovljen „Razvrstitev“, določa:

„1. Delavec prejema plačo glede na razred, v katerega je razvrščen.

[...]“

- 8 Člen 16 TV-L plačne stopnje znotraj plačnega razreda določa tako:

„1. Plačni razredi od 9 do 15 imajo pet stopenj [...]

2. Ob zaposlitvi so delavci razvrščeni v stopnjo 1, če nimajo ustreznih poklicnih izkušenj. Če so delavci v okviru prejšnjega delovnega razmerja za določen ali nedoločen čas z istim delodajalcem pridobili vsaj eno leto ustreznih poklicnih izkušenj, se pri razvrstitvi v stopnjo upoštevajo obdobja ustreznih poklicnih izkušenj, pridobljena v okviru tega prejšnjega delovnega razmerja. Če je bilo vsaj eno leto ustreznih poklicnih izkušenj pridobljeno v delovnem razmerju z drugim delodajalcem, so delavci razvrščeni v stopnjo 2, ali – če so bili zaposleni po 31. januarju 2010 in če imajo vsaj tri leta ustreznih poklicnih izkušenj – v stopnjo 3. Ne glede na navedeno lahko delodajalec v primeru novih zaposlitev, namenjenih zapolnitvi potreb po osebju, za razvrstitev v stopnje v celoti ali delno upošteva delovno dobo, dopolnjeno v okviru opravljanja prejšnje poklicne dejavnosti, če je bila ta dejavnost koristna za opravljanje predvidene dejavnosti.

Pojasnila v zvezi s členom 16(2):

1. Ustrezne poklicne izkušnje so poklicne izkušnje s področja dejavnosti, ki je bila dodeljena, ali dejavnosti, ki ustreza zaupani nalogi.

[...]

3. Prejšnje delovno razmerje v smislu drugega stavka obstaja, če obdobje med koncem prejšnjega in začetkom novega delovnega razmerja ni daljše od šestih mesecev; [...]

[...]

3. Delavci napredujejo v naslednjo plačno stopnjo – od stopnje 3 dalje glede na svojo uspešnost v skladu s členom 17(2) – ko pri delodajalcu dopolnijo ta obdobja neprekinjene zaposlitve v isti stopnji (napredovanje v stopnjo):

- stopnjo 2, po enem letu na stopnji 1,
- stopnjo 3, po dveh letih na stopnji 2,
- stopnjo 4, po treh letih na stopnji 3,
- stopnjo 5, po štirih letih na stopnji 4 [...]

- 9 Direktiva 1999/70 o izvajanju okvirnega sporazuma je bila v nemški pravni red prenesena z Gesetz über Teilzeitarbeit und befristete Arbeitsverträge (Teilzeit- und Befristungsgesetz) (zakon o delu s krajšim delovnim časom in pogodbah za določen čas) z dne 21. decembra 2000, kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 20. decembra 2011 (v nadaljevanju: TzBfG).
- 10 Člen 4(2) tega zakona, naslovljen „Načelo prepovedi diskriminacije“, kakor je bil spremenjen s TzBfG, določa:

„Delavci, zaposleni za določen čas, zaradi dela za določen čas ne smejo biti obravnavani manj ugodno od primerljivih delavcev, zaposlenih za nedoločen čas, razen če je različno obravnavanje utemeljeno z objektivnimi razlogi. Delavci, zaposleni za določen čas, morajo prejemati plačo ali drugo *pro rata* denarno nadomestilo, ki se prizna za določeno referenčno obdobje in v obsegu, ki ustreza trajanju njihove zaposlitve v referenčnem obdobju. Če so nekateri pogoji zaposlitve odvisni od delovne dobe v isti instituciji ali istem podjetju, je treba za delavce, zaposlene za določen čas, upoštevati enaka obdobja kot za delavce, zaposlene za nedoločen čas, razen če je različno obravnavanje utemeljeno z objektivnimi razlogi.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 11 Oseba WN, nemška državljanica, je bila v letih od 1997 do 2014 neprekinjeno zaposlena kot učiteljica na različnih šolah in gimnazijah v Franciji. Zvezna dežela Spodnja Saška jo je 8. septembra 2014, torej manj kot šest mesecev po prenehanju opravljanja te dejavnosti, zaposlila kot učiteljico. Njena pogodba o zaposlitvi je urejena s TV-L, ki določa njeno razvrstitev v plačno stopnjo.
- 12 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je dežela Spodnja Saška poklicne izkušnje, ki jih je oseba WN pridobila v Franciji, priznala kot ustrezne v smislu člena 16(2) TV-L za njeno razvrstitev v to plačno stopnjo.
- 13 Vendar je zvezna dežela Spodnja Saška delovno dobo, dopolnjeno v Franciji, za določitev stopnje, v katero je treba razvrstiti osebo WN, upoštevala le delno. Zato je bila ta razvrščena v tretjo stopnjo enajstega plačnega razreda. Predložitveno sodišče navaja, da so bila v skladu s členom 16(2) TV-L, ki določa zgornjo mejo za upoštevanje ustreznih poklicnih izkušenj, pridobljenih pri drugem delodajalcu, od 17 let delovne dobe, ki jih je v Franciji dopolnila oseba WN, upoštevana le tri leta.
- 14 Oseba WN meni, da bi bila, če bi 17 let ustreznih poklicnih izkušenj pridobila v okviru prejšnjega delovnega razmerja z istim delodajalcem v smislu tega člena 16(2), v tem primeru zvezno deželo Spodnja Saška, na podlagi te določbe že od začetka svojega novega delovnega razmerja s tem delodajalcem uvrščena v stopnjo 5 tega plačnega razreda.
- 15 Zato je oseba WN 20. oktobra 2014 od zvezne dežele Spodnja Saška zahtevala, naj se jo razvrsti v peto stopnjo enajstega plačnega razreda in naj retroaktivno prejme ustrezne plače. Zvezna dežela Spodnja Saška je to zahtevo zavrnila, ker so bile več kot triletne upoštevene delovne izkušnje, ki jih lahko uveljavlja oseba WN, pridobljene pri drugem delodajalcu in ne pri zvezni deželi Spodnja Saška, ter jih zato ni mogoče upoštevati v celoti.
- 16 Oseba WN je zoper to odločbo pri delovnem sodišču, pristojnem na prvi stopnji, vložila tožbo, ki ji je bilo ugodeno in na podlagi katere je bila opravljena revizija razvrstitve zadevne osebe. Predložitveno sodišče navaja, da je oseba WN trdila, da je njena razvrstitev v tretjo stopnjo tega plačnega razreda napačna, ker neupoštevanje vseh ustreznih poklicnih izkušenj, pridobljenih v Franciji, pomeni različno obravnavanje, ki je v nasprotju z načelom enakosti in prostim gibanjem delavcev. Landesarbeitsgericht (deželno delovno sodišče, Nemčija) je ugodilo pritožbi zvezne dežele Spodnja Saška in razveljavilo prvostopenjsko sodbo. Oseba WN je nato pri Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče, Nemčija) vložila revizijo in predlagala potrditev prvostopenjske sodbe.

- 17 Ker predložitveno sodišče dvomi o združljivosti zadevne nacionalne določbe s pravom Unije, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 45(2) PDEU in člen 7(1) [Uredbe (EU) št. 492/2011] razlagati tako, da nasprotujeta določbi, kakršna je člen 16(2) TV-L, v skladu s katero se ustrezne poklicne izkušnje, pridobljene pri dotedanjem delodajalcu, pri uvrstitvi v [stopnje] znotraj [plačnega sistema na podlagi kolektivne pogodbe] v primeru ponovne zaposlitve ugodneje obravnavajo s tem, da se v skladu s členom 16(2), drugi stavek, TV-L upoštevajo v celotnem obsegu, medtem ko se ustrezne poklicne izkušnje, pridobljene pri drugih delodajalcih, na podlagi člena 16(2), tretji stavek, TV-L upoštevajo največ v obdobju treh let, če ta ugodnejša obravnava temelji na pravu Unije, in sicer na določbi 4, točka 4, [okvirnega sporazuma]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 18 Uvodoma je treba opozoriti, da mora Sodišče v skladu s svojo ustaljeno sodno prakso v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, ki je uveden s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. Za to mora Sodišče po potrebi preoblikovati predložena vprašanja. To, da je nacionalno sodišče vprašanje za predhodno odločanje formalno oblikovalo tako, da se je sklicevalo na nekatere določbe prava Unije, ne preprečuje, da Sodišče nacionalnemu sodišču ne bi predložilo vseh elementov razlage, ki bi lahko bili koristni pri sojenju o zadevi, o kateri to odloča, ne glede na to, ali jih je nacionalno sodišče v vprašanjih navedlo. V zvezi s tem mora Sodišče iz vseh informacij, ki jih je predložilo nacionalno sodišče, zlasti iz obrazložitve predložitvene odločbe, izluščiti elemente prava Unije, ki jih je treba razložiti ob upoštevanju predmeta spora (sodba z dne 28. marca 2019, Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, točka 35).
- 19 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da se ureditev iz postopka v glavni stvari brez razlikovanja, ne glede na njihovo državljanstvo, uporablja za vse delavce, zaposlene pri zvezni deželi. Nasprotno pa uvaja različno obravnavanje delavcev glede na delodajalca, pri katerem so bile poklicne izkušnje pridobljene.
- 20 Drugače kot v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 5. decembra 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken (C-514/12, EU:C:2013:799), v kateri se je zadevni nacionalni ukrep nanašal na zdravnike in zdravstvene delavce iz države članice, ki ni Republika Avstrija, in ki so zaposleni pri Land Salzburg (zvezna dežela Salzburg, Avstrija), je v tej zadevi iz predložitvene odločbe razvidno, da je oseba WN nemška državljanka, ki je pred zaposlitvijo na šoli zvezne dežele Spodnja Saška kot učiteljica prebivala v drugi državi članici in tam poučevala na različnih šolah in gimnazijah. Zato na podlagi spisa, ki ga ima Sodišče, ni mogoče šteti, da je v obravnavanem primeru oseba WN delavec, ki je državljan ene države članice in je bil v drugi državi članici zaradi svojega državljanstva obravnavan drugače glede zaposlitvenih in delovnih pogojev.
- 21 V tem okviru ni mogoče šteti, da gre v postopku v glavni stvari za obstoj diskriminacije na podlagi državljanstva v smislu člena 45(2) PDEU in člena 7(1) Uredbe št. 492/2011.
- 22 V teh okoliščinah in ob upoštevanju elementov, ki jih je navedlo predložitveno sodišče, je treba za to, da se predložitvenemu sodišču zagotovijo koristni elementi razlage, postavljeno vprašanje preoblikovati.
- 23 Iz predložitvene odločbe je namreč razvidno, da se Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče) v resnici sprašuje, ali je treba člen 45(1) PDEU razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se za določitev višine plače delavca kot učitelja šole teritorialne skupnosti upošteva delovna doba, ki jo je navedeni delavec dopolnil pri delodajalcu, ki ni ta skupnost, v drugi državi članici, upošteva le v skupnem trajanju največ treh let.

- 24 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je namen vseh določb Pogodbe DEU o prostem gibanju oseb in določb Uredbe št. 492/2011 ta, da se državljanom držav članic olajša opravljanje različnih poklicnih dejavnosti na ozemlju Unije, in nasprotujejo ukrepom, ki bi lahko te državljanke postavili v slabši položaj, kadar bi želeli opravljati dejavnost zaposlene osebe na ozemlju druge države članice (sodba z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 40).
- 25 Državljanke držav članic imajo neposredno na podlagi Pogodbe zlasti pravico, da zapustijo matično državo članico in gredo na ozemlje druge države članice ter na njem prebivajo, da bi opravljali dejavnost. Člen 45 PDEU torej nasprotuje vsem nacionalnim ukrepom, ki bi lahko državljanke Unije ovirali pri izvrševanju temeljne svoboščine, ki je zagotovljena s tem členom, ali zmanjšali privlačnost te svoboščine (sodba z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 41).
- 26 Nacionalna ureditev, ki ne upošteva vseh preteklih dob enakovrednega dela, dopoljenih v državi članici, ki ni matična država članica delavca migranta, namreč lahko povzroči, da je prosto gibanje delavcev v nasprotju s členom 45(1) PDEU manj privlačno (glej v tem smislu sodbi z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 74, in z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 54).
- 27 V zvezi s postopkom v glavni stvari je treba opozoriti, da se v skladu s členom 16(2) TV-L ustrezne poklicne izkušnje, pridobljene pri delodajalcih, ki niso zvezna dežela Spodnja Saška, za osebo, ki jo je zaposlila ta teritorialna skupnost, upoštevajo le delno.
- 28 Kot pa izhaja iz sodne prakse Sodišča, je treba, natančneje, glede delnega upoštevanja ustreznih poklicnih izkušenj razlikovati med enakovrednimi poklicnimi izkušnjami na eni strani in kakršnimi koli drugimi vrstami poklicnih izkušenj, ki se izkažejo le za koristne pri opravljanju dela šolskega učitelja, na drugi (sodba z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 51).
- 29 V zvezi z enakovrednimi poklicnimi izkušnjami je treba poudariti, da bodo nemški delavci migranti, vključno s tistimi iz dežele Spodnja Saška, ki nameravajo več kot tri leta opravljati dejavnost šolskega učitelja ali enakovredno dejavnost v eni ali več šolah ali primerljivih ustanovah zunaj te zvezne dežele ali v drugi državi članici, kot je Zvezna republika Nemčija, odvrnjeni od tega. Ti delavci bodo tako zlasti odvrnjeni od tega, da zapustijo svojo matično državo članico in odidejo na ozemlje druge države članice, da bi tam opravljali dejavnost šolskega učitelja ali enakovredno dejavnost, če zvezna dežela Spodnja Saška po njihovi vrnitvi na njeno ozemlje, čeprav so v drugi državi članici v bistvu opravljali enako delo, ne upošteva nobene njihove poklicne izkušnje pri določitvi njihove plačne stopnje (glej v tem smislu sodbi z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 74, in z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 47).
- 30 V obravnavanem primeru bi upoštevanje vseh enakovrednih poklicnih izkušenj, ki so jih nemški delavci migranti, vključno s tistimi iz zvezne dežele Spodnja Saška, pridobili na šoli ali primerljivi ustanovi v državi članici, ki ni Zvezna republika Nemčija, povzročilo, da bi za te delavce, ki so več kot tri leta opravljali dejavnost učitelja ali enakovredno dejavnost, za njihovo razvrstitev v plačno stopnjo veljali enaki pogoji kot za delavce iz zvezne dežele Spodnja Saška, ki so v enako dolgi skupni dobi dejavnost učitelja opravljali na šolah navedene zvezne dežele. Zato je razumno predpostavljati, da gre za element, ki je upošteven pri odločanju teh delavcev, ali se bodo prijavi na delovno mesto šolskega učitelja na šolah v drugih državah članicah kot v Zvezni republiki Nemčiji in zapustili svojo matično državo članico (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 49).
- 31 Načelo prostega gibanja delavcev, določeno v členu 45 PDEU, pa ne določa, da bi bilo treba upoštevati vse poklicne izkušnje, ki so, ne da bi bile enakovredne, zgolj koristne za opravljanje dejavnosti učitelja, ker to ni nujno za zagotovitev, da za delavce, zaposlene pri zvezni deželi Spodnja Saška, ki niso nikoli uresničevali svoje pravice do prostega gibanja, in delavce, ki so to pravico uresničevali, za razvrstitev v plačne stopnje veljajo enaki pogoji. Ocena, da bi se delavca – čigar vse enakovredne poklicne

izkušnje, pridobljene v državi članici, ki ni matična država članica, so se že upoštevale pri njegovi začetni razvrstitvi v plačno stopnjo kot učitelja na šoli zvezne dežele Spodnja Saška – odvrčalo od tega, da zapusti matično državo članico, če se ne upoštevajo vse druge vrste poklicnih izkušenj, ki jih je pridobil v tej drugi državi članici, naj bi namreč temeljila na celoti okoliščin, ki so preveč naključne in posredne, da bi se to lahko štelo za oviro za prosto gibanje delavcev (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2019, *Krah*, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 50).

- 32 V obravnavanem primeru je iz spisa razvidno, da je zvezna dežela Spodnja Saška na podlagi nacionalnih pravil, ki se razlagajo ozko, poklicne izkušnje, ki jih je oseba WN pridobila v Franciji, priznala kot poklicne izkušnje, pridobljene v okviru dela, ki je v bistvu enako delu, za katero jo je navedena zvezna dežela zaposlila.
- 33 Iz tega izhaja, da lahko nacionalna ureditev, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, če ne upošteva vseh preteklih dob enakovrednega dela, dopolnjenih v državi članici, ki ni matična država članica delavca migranta, povzroči, da je prosto gibanje delavcev v nasprotju s členom 45(1) PDEU manj privlačno, in zato pomeni oviro za to svoboščino.
- 34 Tak ukrep bi bil sprejemljiv, samo če bi uresničeval enega od zakonitih ciljev, navedenih v Pogodbi DEU, ali če bi bil upravičen iz nujnih razlogov v javnem interesu. V takem primeru je treba z uporabo takega ukrepa zagotoviti tudi uresničitev zadevnega cilja, ta ukrep pa ne sme preseirati tega, kar je potrebno za doseg tega cilja (sodba z dne 10. oktobra 2019, *Krah*, C-703/17, EU:C:2019:850, točka 55).
- 35 Prvič, glede vprašanja, ali je navedeni ukrep mogoče utemeljiti s ciljem, da se zagotovi spoštovanje načela enakega obravnavanja delavcev, zaposlenih za določen čas, in delavcev, zaposlenih za nedoločen čas, predložitveno sodišče ugotavlja, da je člen 16(2), drugi stavek, TV-L prilagojen položajem, v katerih se delavci, zaposleni za določen čas, ponovno zaposlijo pri istem delodajalcu. To sodišče pojasnjuje, da je namen navedene nacionalne določbe delavcem, ki so bili večkrat zaposleni, dati možnost dostopa do višjih plačnih stopenj. Isto sodišče dodaja, da je člen 4(2), prvi stavek, TzBfG, s katerim se izvaja določba 4, točka 4, okvirnega sporazuma, zasnovan tako, da se delavci, zaposleni za določen čas, in delavci, zaposleni za nedoločen čas, glede priznanja delovne dobe obravnavajo enako.
- 36 V zvezi s tem je treba poudariti, da je iz spisa razvidno, da na podlagi člena 16(2) TV-L upoštevanje vseh enakovrednih poklicnih izkušenj nikakor ni pridržano za osebe, ki so poklicne izkušnje pridobile na podlagi pogodb za določen čas. Nikakor ni izključeno, da se oseba, ki je odpovedala pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, ki jo je sklenila z zvezno deželo Spodnja Saška, pred iztekom šestmesečnega obdobja med koncem prejšnjega in začetkom novega delovnega razmerja odloči, da bo s to zvezno deželo ponovno sklenila pogodbo o zaposlitvi, in da se zanjo lahko uporabi pravilo iz člena 16(2) TV-L.
- 37 V obravnavani zadevi iz spisa, ki ga ima Sodišče, ni razvidno, ali je bilo delovno razmerje osebe WN v Franciji za nedoločen čas. Vendar to dejstvo ni pomembno. Za osebo WN se namreč pri sklenitvi pogodbe o zaposlitvi z zvezno deželo Spodnja Saška vsekakor uporablja zgornja meja iz člena 16(2) TV-L, medtem ko bi se za delavca, ki je v okviru prejšnjega delovnega razmerja z zvezno deželo Spodnja Saška opravljal enakovredno delo kot oseba WN, pri sklenitvi nove pogodbe s to zvezno deželo njegove enakovredne delovne izkušnje upoštevale v celoti, neodvisno od tega, ali je bila njegova prejšnja pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen ali za nedoločen čas.
- 38 Poleg tega za zagotovitev enakega obravnavanja delavcev, zaposlenih za določen čas, in delavcev, zaposlenih za nedoločen čas, ni treba delno izključiti enakovrednih poklicnih izkušenj delavcev, ki so delali za drugega delodajalca. Načelo enakega obravnavanja tudi nikakor ne zahteva, da so delavci, zaposleni za določen čas, v boljšem položaju kot taka druga skupina delavcev.

- 39 Drugič, zvezna dežela Spodnja Saška in nemška vlada za utemeljitev navajata, da naj bi izkušnje, pridobljene pri istem delodajalcu, zadevnemu delavcu omogočale boljše opravljanje njegovega dela. Zato naj bi se lahko ta ugodnost zaradi zagotovitve plačne pravičnosti nagradila z dodelitvijo višje plače delavcem s takimi poklicnimi izkušnjami.
- 40 V zvezi s tem je dovolj opozoriti, da je iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, razvidno, da je zvezna dežela Spodnja Saška za poklicne izkušnje, ki jih je oseba WN pridobila v Franciji, priznala, da gre za poklicne izkušnje, pridobljene v okviru dejavnosti, ki je v bistvu enakovredna dejavnosti, ki jo mora opravljati v okviru svojega delovnega razmerja s to zvezno deželjo. Ker pa se je v obravnavanem primeru štel, da so te izkušnje v bistvu enake izkušnjam, pridobljenim v šolah zvezne dežele Spodnja Saška, to, da so bile pridobljene v drugi državi članici, ne more upravičiti določitve zgornje meje za njihovo upoštevanje. Za nacionalni ukrep, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, s katerim se enakovredne izkušnje upoštevajo v omejenem obsegu, ni mogoče šteti, da je njegov namen ovrednotiti te izkušnje v celoti, in zato z njim ni mogoče zagotoviti izpolnitve te utemeljitve (glej v tem smislu sodbo z dne 8. maja 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, točka 88).
- 41 Tretjič, zvezna dežela Spodnja Saška in nemška vlada trdita, da je ukrep iz postopka v glavni stvari utemeljen s ciljem zvestobe delavcev svojemu delodajalcu. Nemška vlada v okviru te trditve dodaja, da so v postopku v glavni stvari v nasprotju z zadevo, v kateri je bila izdana sodba z dne 30. septembra 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513), v kateri so si različne avstrijske univerze konkurirale, nekateri delovni pogoji, kot sta vsebina poučevanja in plača, podobni v vseh javnih šolah v zvezni deželi Spodnja Saška. Iz tega naj bi izhajalo, da naj bi bila ureditev iz postopka v glavni stvari primerna za zagotovitev uresničitve cilja zvestobe delavcev svojemu delodajalcu.
- 42 V zvezi s tem je treba spomniti, da se je v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 30. septembra 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513), tretje vprašanje predložitvenega sodišča zlasti nanašalo na to, ali je posebni dodatek za delovno dobo, določen z avstrijskim zakonom, mogoče šteti za nagrado za zvestobo avstrijskih univerzitetnih profesorjev do njihovega edinega delodajalca, to je avstrijske države. Tako kot v navedeni zadevi so v postopku v glavni stvari vsi učitelji javnih šol, čeprav so zaposleni pri samo enem delodajalcu, in sicer zvezni deželi Spodnja Saška, razporejeni na različne javne šole v navedeni zvezni deželi.
- 43 V tem okviru je treba na eni strani poudariti, da tudi ob predpostavki, da so nekateri delovni pogoji, kot sta vsebina izobraževanja in plača, v vseh javnih šolah v zvezni deželi Spodnja Saška podobni, ni mogoče izključiti, da obstajajo drugi pogoji, ki bi lahko ustvarili konkurenco med temi šolami, kot je na primer njihov ugled. Navedene šole na trgu dela za učitelje javnih šol vsekakor konkurirajo s šolami drugih teritorialnih skupnosti, šolami iz drugih držav članic in šolami tretjih držav.
- 44 Zato ukrep iz postopka v glavni stvari v nasprotju s trditvami zvezne dežele Spodnja Saška in nemške vlade, na katere je bilo opozorjeno v točki 41 te sodbe, ni primeren za spodbujanje zvestobe šolskega učitelja svojemu delodajalcu, ker plača, določena glede na njegove poklicne izkušnje, temu šolskemu učitelju pripada, tudi če spremeni šolo znotraj te zvezne dežele (glej po analogiji sodbo z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 84, in sklep z dne 10. marca 2005, Marhold, C-178/04, neobjavljen, EU:C:2005:164, točka 36).
- 45 Na drugi strani je treba šteti, da nacionalna ureditev, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, lahko vpliva na to, ali si bodo šolski učitelji izbrali zaposlitev na šoli zvezne dežele Spodnja Saška ali na šoli zunaj ozemlja te zvezne dežele ali ozemlja Zvezne republike Nemčije (glej po analogiji sodbo z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 85, in sklep z dne 10. marca 2005, Marhold, C-178/04, neobjavljen, EU:C:2005:164, točka 37).

- 46 Zato ureditev iz postopka v glavni stvari povzroča delitev trga dela za šolske učitelje na ozemlju zvezne dežele Spodnja Saška in je v nasprotju z načelom prostega gibanja delavcev (glej po analogiji sodbo z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 86, in sklep z dne 10. marca 2005, Marhold, C-178/04, neobjavljen, EU:C:2005:164, točka 38).
- 47 Glede na posebne značilnosti ukrepa iz postopka v glavni stvari je treba ugotoviti, da ovire, ki jo vsebuje, v obravnavanem primeru ni mogoče upravičiti s ciljem zvestobe delavcev svojemu delodajalcu.
- 48 Četrtrič, zvezna dežela Spodnja Saška trdi, da priznanje vseh poklicnih izkušenj, pridobljenih pri istem delodajalcu, spodbuja k temu, da se delavci, ki so pridobili take izkušnje, v obdobju, ki ne presega šestih mesecev po prenehanju prejšnjega delovnega razmerja, ponovno zaposlijo pri tem delodajalcu.
- 49 V zvezi s tem je treba pojasniti, da se je, kot je razvidno iz točke 11 te sodbe, oseba WN kot učiteljica pri zvezni deželi Spodnja Saška zaposlila manj kot šest mesecev po prenehanju njenega prejšnjega delovnega razmerja z drugim delodajalcem.
- 50 Spomniti je treba, da nacionalna ureditev iz postopka v glavni stvari vsebuje dva elementa, in sicer, prvič, upoštevanje celotne delovne dobe, dopolnjene pri teritorialni skupnosti, in drugič, izključitev dela enakovrednih poklicnih izkušenj, pridobljenih pri delodajalcu, ki ni ta skupnost. Zvezna dežela Spodnja Saška trdi, da upoštevanje celotne delovne dobe, dopolnjene pri teritorialni skupnosti, spodbuja k vrnitvi delavcev po prenehanju njihovega delovnega razmerja, vendar v ničemer ne pojasni razlogov, iz katerih šteje, da določitev zgornje meje za upoštevanje enakovrednih poklicnih izkušenj, pridobljenih pri delodajalcu, ki ni ta skupnost, prispeva k vrnitvi delavcev v službe navedene zvezne dežele.
- 51 Nacionalni ukrep, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki izključuje del enakovrednih poklicnih izkušenj, pridobljenih pri delodajalcu, ki ni teritorialna skupnost iz postopka v glavni stvari, ali pri delodajalcu v drugi državi članici, po svoji naravi nikakor ne spodbuja k ponovni zaposlitvi delavcev, ki so izkušnje pridobili pri tej teritorialni skupnosti. Nasprotno, preprečuje jim pridobitev enakovrednih poklicnih izkušenj pri delodajalcu, ki ni ta teritorialna skupnost, v drugi državi članici. Iz tega izhaja, da ni mogoče šteti, da je ta ukrep primeren za zagotovitev uresničitve zastavljenega cilja.
- 52 Glede na zgoraj navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45(1) PDEU razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se za določitev višine plače delavca, kot je učitelj šole teritorialne skupnosti, delovna doba, ki jo je navedeni delavec dopolnil pri delodajalcu, ki ni ta skupnost, v drugi državi članici, upošteva le v skupnem trajanju največ treh let, če je to delo enakovredno delu, ki ga mora ta delavec opravljati v okviru navedene dejavnosti šolskega učitelja.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 45(1) PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se za določitev višine plače delavca, kot je učitelj šole teritorialne skupnosti, delovna doba, ki jo je navedeni delavec dopolnil pri delodajalcu, ki ni ta skupnost, v drugi državi članici, upošteva le v skupnem trajanju največ treh let, če je to delo enakovredno delu, ki ga mora ta delavec opravljati v okviru navedene dejavnosti šolskega učitelja.

Podpisi